

ΦΥΛΛΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ & ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

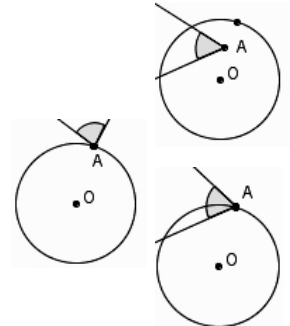
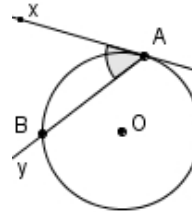
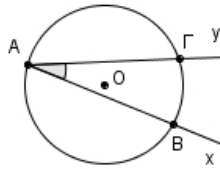
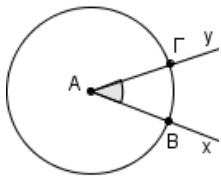
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: .....

ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ (σελ. 127-146)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 § 6.1 – 6.6

Εισαγωγικά

18^ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

Επίκεντρος γωνία λέγεται η γωνία που έχει την κορυφή της στο κέντρο του κύκλου.

Εγγεγραμμένη γωνία λέγεται η γωνία που έχει την κορυφή της στον κύκλο και οι πλευρές της είναι τέμνουσες του κύκλου.

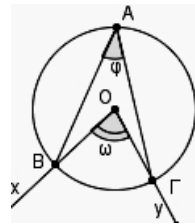
Γωνία χορδής και εφαπτομένης λέγεται η γωνία που έχει την κορυφή της στον κύκλο και η μία πλευρά της είναι τέμνουσα του κύκλου ενώ η άλλη πλευρά της εφαπτομένη του κύκλου.

Στις γωνίες αυτές δεν δίνουμε ονόματα και δεν θα ασχοληθούμε με αυτές.

Το τόξο $\widehat{ΒΓ}$ που περιέχεται στη γωνία $\hat{A}$ λέγεται **αντίστοιχο τόξο** της εγγεγραμμένης ή της επίκεντρης γωνίας

ΘΕΩΡΗΜΑ

Κάθε εγγεγραμμένη γωνία ισούται με το μισό της επίκεντρης γωνίας που βαίνει στο ίδιο τόξο.

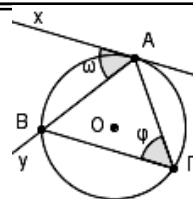
$$\hat{\phi} = \frac{\hat{\omega}}{2} \text{ ή } \hat{\omega} = 2\hat{\phi}$$

➤ Πορίσματα

- Το μέτρο μίας εγγεγραμμένης γωνίας ισούται με το μισό του μέτρου του αντίστοιχου τόξου.
- Κάθε εγγεγραμμένη γωνία που βαίνει σε ημικύκλιο είναι ορθή.
- Οι εγγεγραμμένες γωνίες που βαίνουν στο ίδιο ή σε ίσα τόξα του ίδιου ή ίσων κύκλων είναι ίσες και αντίστροφα.

ΘΕΩΡΗΜΑ

Η γωνία που σχηματίζεται από μία χορδή κύκλου και την εφαπτομένη στο άκρο της χορδής ισούται με την εγγεγραμμένη που βαίνει στο τόξο της χορδής.

Σύντομα :
 $\hat{\omega} = \hat{\phi}$

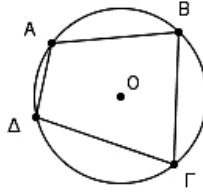
ΑΣΚΗΣΕΙΣ :

....	....	....	....

Εγγεγραμμένο τετράπλευρο

Ορισμός :

Ένα τετράπλευρο λέγεται εγγεγραμμένο σε κύκλο, αν οι κορυφές του είναι σημεία του κύκλου.

ΘΕΩΡΗΜΑ

Ένα τετράπλευρο $AB\Gamma\Delta$ που είναι εγγεγραμμένο σε κύκλο (O,R) έχει τις ακόλουθες ιδιότητες:

- ❶ Οι απέναντι γωνίες του είναι παραπληρωματικές.
- ❷ Κάθε πλευρά του φαίνεται από τις απέναντι κορυφές υπό ίσες γωνίες.

Πόρισμα

Μία εξωτερική του γωνία ισούται με την απέναντι εσωτερική γωνία του.

Εγγράψιμο τετράπλευρο

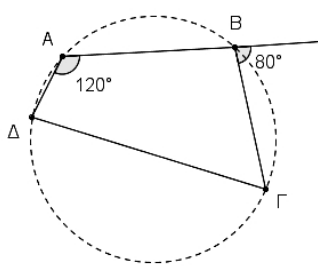
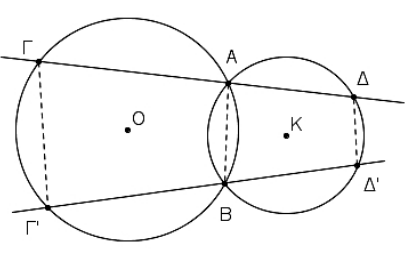
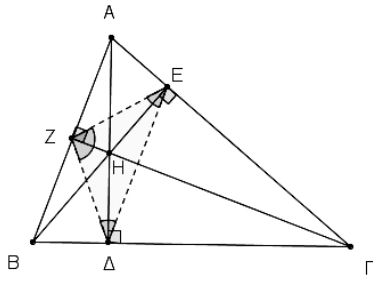
Ορισμός :

Ένα τετράπλευρο λέγεται εγγράψιμο, όταν μπορεί να γραφεί κύκλος που να διέρχεται και από τις τέσσερις κορυφές του.

ΘΕΩΡΗΜΑ

Ένα τετράπλευρο $AB\Gamma\Delta$ είναι εγγράψιμο σε κύκλο, αν ισχύει μία από τις ακόλουθες προτάσεις:

- ❶ Δύο απέναντι γωνίες του είναι παραπληρωματικές.
- ❷ Μία πλευρά του φαίνεται από τις απέναντι κορυφές υπό ίσες γωνίες.
- ❸ Μία εξωτερική του γωνία ισούται με την απέναντι εσωτερική γωνία του τετραπλεύρου .

<p>1) Σε ένα εγγράψιμο τετράπλευρο $AB\Gamma\Delta$ είναι $\hat{A} = 120^\circ$ και $\hat{B}_{εξ} = 80^\circ$. Να βρείτε τις γωνίες $\hat{B}$, $\hat{\Gamma}$ και $\hat{\Delta}$ του τετραπλεύρου.</p>	<p>Λύση :</p>
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Δεδομένα:</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ γωνία $A = 120^\circ$ ★ γωνία $B_{εξ} = 80^\circ$ ★ $AB\Gamma\Delta$ εγγράψιμο <p>Ζητούμενο:</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ γωνία $B = ;$ ★ γωνία $\Gamma = ;$ ★ γωνία $\Delta = ;$ </div> </div>	
<p>2) Δύο κύκλοι τέμνονται στα σημεία A και B. Από τα A και B φέρουμε ευθείες που τέμνουν τον ένα κύκλο στα Γ και Γ' και τον άλλο στα Δ και Δ' αντίστοιχα. Να αποδείξετε ότι $\Gamma\Gamma' \parallel \Delta\Delta'$.</p>	<p>Λύση :</p>
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Δεδομένα:</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ Δύο τεμνόμενοι κύκλοι ★ A, B σημεία τομής ★ $\Gamma A \Delta$ και $\Gamma' B \Delta'$ τέμνουσες <p>Ζητούμενο:</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ $\Gamma\Gamma' \parallel \Delta\Delta'$ </div> </div>	
<p>3) Να αποδείξετε ότι τα ύψη $AD, BE, \Gamma Z$ ενός τριγώνου $AB\Gamma$ διχοτομούν τις γωνίες του τριγώνου ΔEZ.</p>	<p>Λύση :</p>
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>Δεδομένα:</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ $AB\Gamma$ τρίγωνο ★ AD ύψος ★ BE ύψος ★ ΓZ ύψος <p>Ζητούμενο:</p> <ul style="list-style-type: none"> ★ AD διχοτόμος της γωνίας $Z\Delta E$ ★ BE διχοτόμος της γωνίας $\Delta E Z$ ★ ΓZ διχοτόμος της γωνίας $\Delta Z E$ </div> </div>	